

СОСТОЈБА СО ГРИП - СЕЗОНА 2025/2026

(Втора недела, до 11.01.2026)

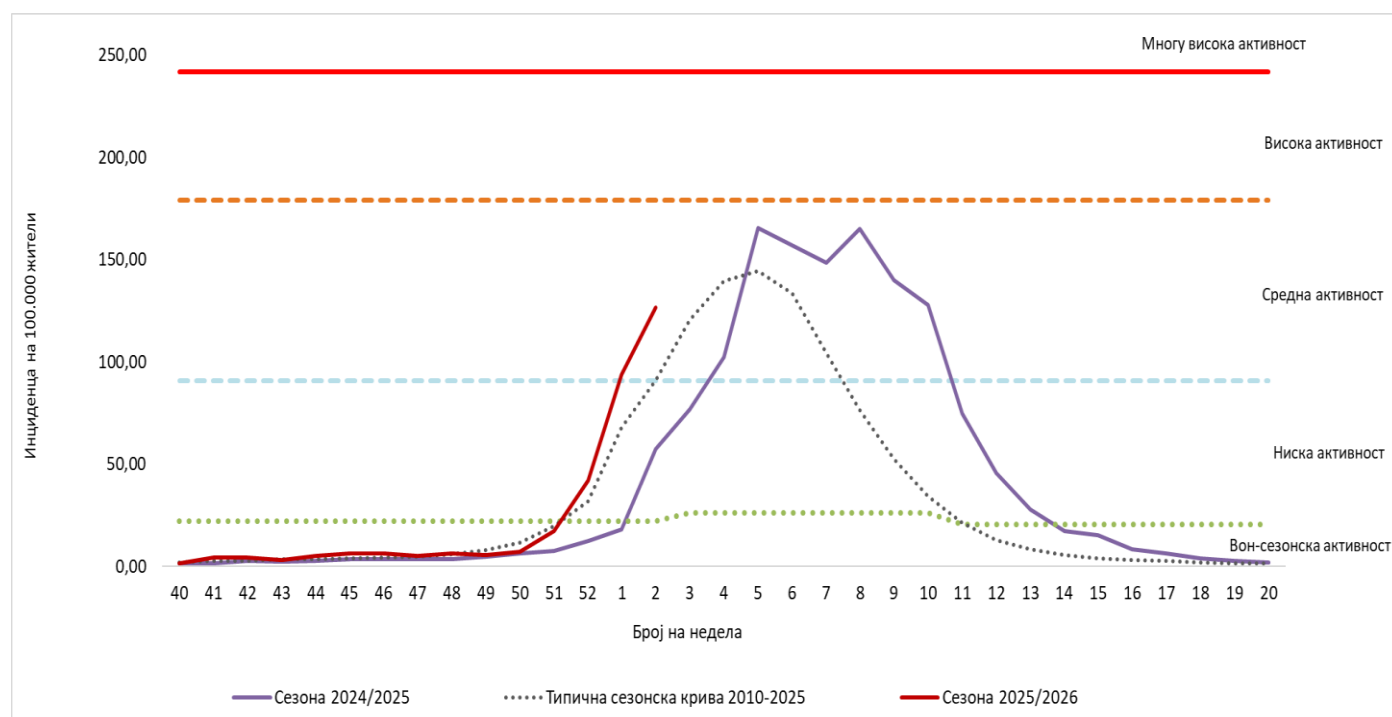
Неделни податоци

Во текот на втората недела од 2026 година (05.01-11.01.2026), во Македонија се пријавени 2.322¹ (I=126,4/100.000) случаи на групни пријави за заболени од грип/заболувања слични на грип, 34,6% повеќе во споредба со претходната недела (n=1.725).

Бројот на пријавени лица оваа недела споредено со втората недела од минатата сезона (n=1.053) е зголемен за 2,2 пати, а во споредба со бројот за втората недела од типичната епидемиска крива (моделирана од последните 15 сезони) (n=1.669), зголемен е за 39,1%. (Графикон 1)

Во текот на втората недела, пријавената инциденца е над неделната граница за средна активност (I=90,84/100.000) (Графикон 1).

Графикон 1. Нивоа на интензитет и неделна дистрибуција на заболени од грип/заболувања слични на грип според очекувана епидемиска крива 2010-2025, сезона 2024/2025 и сезона 2025/2026

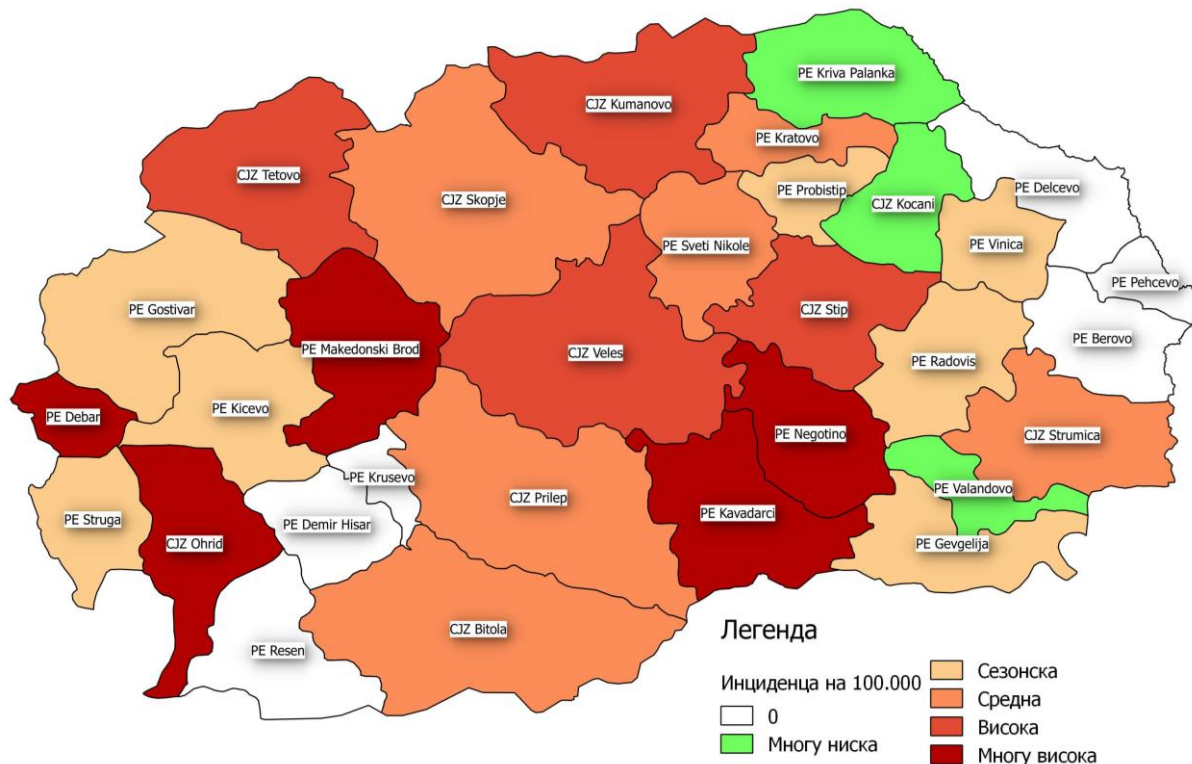
Во однос на возрасната дистрибуција, 1.378 лица се на возраст од 15-64 години, 369 се лица на возраст над 65 години, 316 се деца на возраст од 5-14 години, 259 - деца на возраст од 0-4 години. Највисока инциденца (268,3/100.000) се регистрира кај децата на возраст од 0-4 години.

Заболени лица се пријавени од 25 ЦЈЗ/ПЕ: Скопје – 556, Тетово – 308, Куманово – 266, Охрид – 202, Прилеп – 127, Велес – 111, Кавадарци – 109, Штип – 95, Струмица и Битола - по 87 заболени, Дебар – 78, Гостивар – 71, Неготино – 54, Македонски Брод – 42, а во Кичево, Гевгелија, Свети Николе, Кочани, Винаца, Крива Паланка, Кратово, Струга, Валандово, Пробиштип и Радовиш, бројот на заболени е помал од 30.

¹ Доцнењето во собирањето и пријавувањето на податоците поради празничниот период влијаеја врз податоците прикажани во овој неделен преглед и затоа тие треба да се толкуваат со претпазливост.

Во пет ЦЈЗ/ПЕ (Дебар, Охрид, Македонски Брод, Кавадарци и Неготино) се бележи многу висока активност, во четири (Велес, Тетово, Куманово и Штип) – висока активност, средна активност се регистрира во шест ЦЈЗ/ПЕ, во седум се бележи сезонска активност, додека во три единици се бележи многу ниска активност на вирусот на грип. (Картограм 1)

Картограм 1. Ниво на активност на грип според инциденца на 100.000 жители, втора недела 2026

Во текот на втората недела од 2026 година, пријавен е еден смртен случај асоциран со грип. Се работи за женско лице на возраст од 75 години од Скопје, кое било хоспитализирано на УК за инфективни болести и фебрилни состојби. Кај починатото лице е утврдено присуство на коморбидитети и не било вакцинирано со вакцина против сезонски грип. Кај починатото лице, лабораториски е потврдена Influenza A.

Вирусолошки надзор

Во текот на втората извештајна недела од 2026 година, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ, пристигнаа 99 материјали од рутинскиот и САПИ надзорот за лабораториско тестирање, паралелно тестирани за Influenza, SARS-CoV-2 и/или RSV.

Од вкупно тестираните материјали, детектирани се 26 позитивни случаи на грип, 15 Influenza A(H3) и 6 Influenza A(H1)pdm09 и 5 случаи на Influenza A несубтипизиран.

Дополнително, детектирани се 7 случаи на RSV (еден случај на RSV тип А и 6 случаи на RSV тип В), како и едно лице позитивно на SARS-CoV-2.

ЕПИДЕМИОЛОШКИ НАДЗОР - Кумулативни податоци

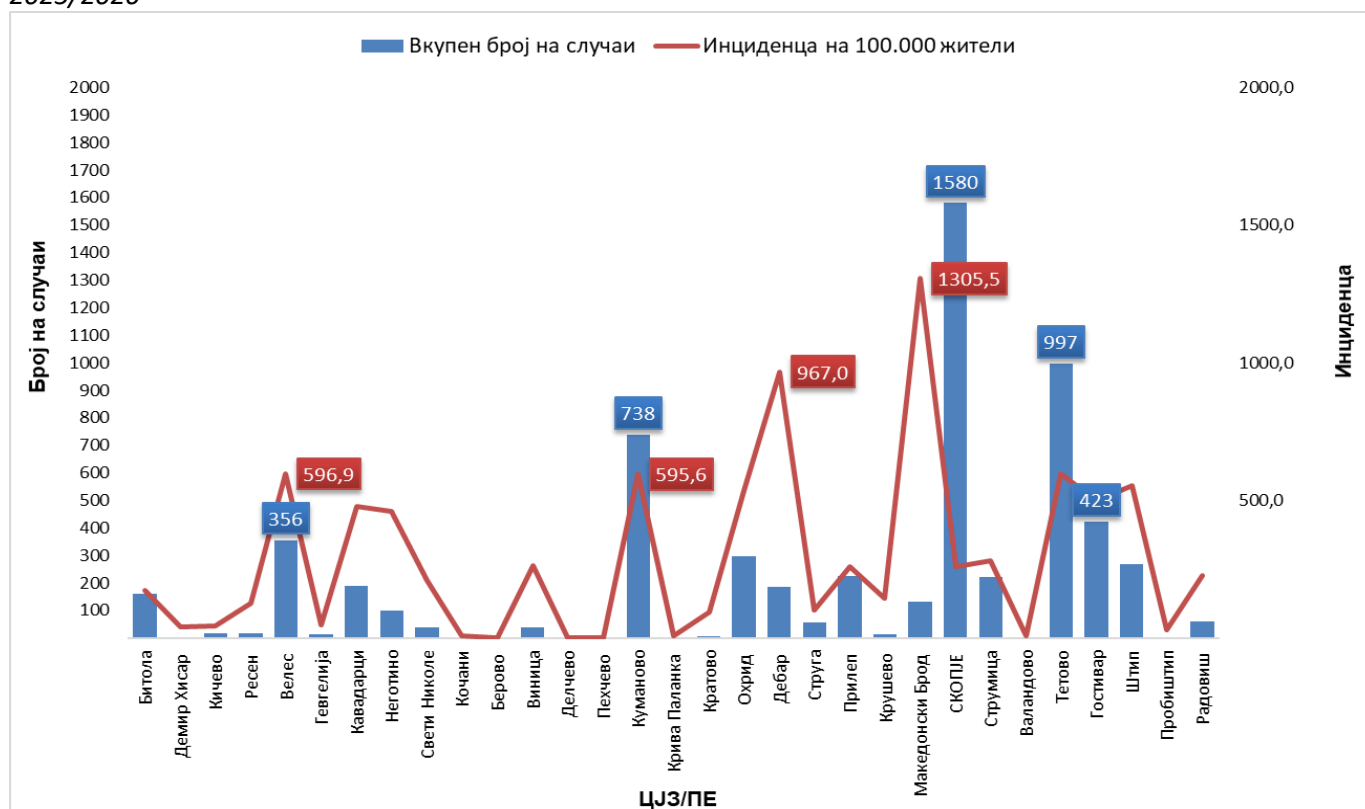
Во сезоната 2025/2026, вкупниот број на случаи на грип/заболувања слични на грип изнесува **6.147** ($I=334,7/100.000$).

Во споредба со истиот период од минатата сезона ($n=2.408$), бројот на пријавени случаи е зголемен за 2,6 пати, а во однос на моделот од последните 15 сезони ($n=4.841$) се регистрира зголемување од 27,0%.

Кумулативно, заболените се пријавени од дваесет и осум ЦЗ/ПЕ. Најголем број на заболени лица ($n=1.580$) се регистрира на територијата на Скопје, додека највисока кумулативна инциденца ($I=1.305,5/100.000$) е регистрирана на територијата на Македонски Брод ($n=132$). (Табела 1 во Прилог)

Во однос на дистрибуцијата на заболените по возрастни групи, најголем број на заболени се пријавени во возрастната група која опфаќа најголем дел од населението (од 15-64 години) – 3.538 случаи (57,6%), а највисока инциденца ($654,8/100.000$) се регистрира во возрастната група од 0-4 години и 5-14 години ($580,5/100.000$). (Графикон 2, Табела 1 во Прилог)

Графикон 2. Дистрибуција на случаите сезонски грип по ЦЗ/ПЕ и инциденца на 100.000 жители, сезона 2025/2026

Дистрибуција на случаите од сезонски грип/заболувања слични на грип по месеци (Табела 1 во Прилог):

- октомври – 338 случаи или 5,5%
- ноември – 438 случаи или 7,1%
- декември – 1.324 случаи или 21,5%
- јануари – 4.047 случаи или 65,9%

Во текот на сезоната на грип, регистрирано е едно починато лице асоцирано со грип.

ВИРУСОЛОШКИ НАДЗОР - Кумулативни податоци

Од почетокот на сезоната 2025/2026, заклучно со 2-ра недела/2026, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ РСМ пристигнати се 515 материјали од рутинскиот и сентинел САРИ надзорот. Сите пристигнати материјали се тестирани за присуство на инфлуенца вирус, SARS-CoV-2 и/или RSV.

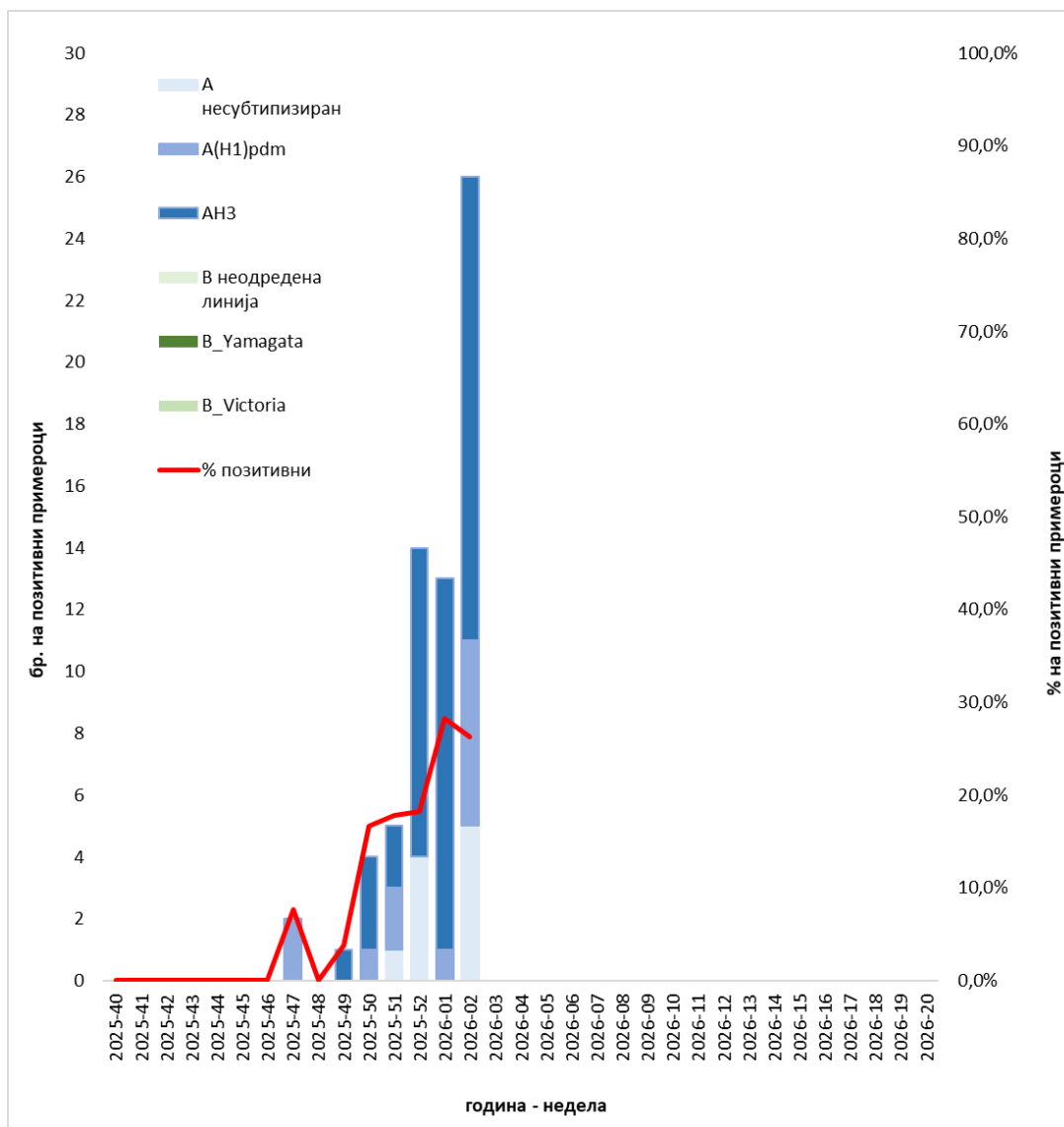
Детектирани се 65 позитивни случаи на грип:

- **Influenza A – 28**
 - Influenza A(H1)pdm09 – 12 (18,5%)
 - Influenza A(H3) – 43 (66,2%)
 - Influenza A – несубтипизиран – 10 (15,3%)
- **Influenza B – 0**

Регистрирани се 6 позитивни случаи на SARS-CoV-2.

Дополнително, регистриран е 21 позитивен случај на респираторен синцицијален вирус (RSV несуптипизиран – 1, RSV-A - 5 и RSV-B – 15).

Графикон 2. *Неделна дистрибуција на број и процент на позитивни примероци на грип, рутински и сентинел надзор, Р.С. Македонија, 2025/2026*

ЕПИДЕМИОЛОШКИ КОМЕНТАР

Во текот на втората недела од 2026 година продолжува да расте бројот на заболени и инциденцата на заболувања слични на грип на неделно ниво. Пријавената инциденца е над неделната граница за средна активност. Резултатите добиени од вирусолошкиот надзор над инфлуенца покажуваат дека има регионална географска активност на вирусот на грип. Процентот на позитивност е над границата од 10% пет недели со ред.

Согласно овие податоци, во Македонија има висок интензитет на вирусот на грип, со очекување на понатамошно зголемување на активноста во наредниот период.

ОПШТИ МЕРКИ НА ПРЕВЕНЦИЈА

*Извор: <https://sezonskigrip.mk/>

Општите мерки за заштита од грип се насочени кон сите акутни респираторни заболувања и може да се од голема корист, особено ако се применуваат во текот на целиот зимски период:

- Да се избегнува собирање и престој во простории каде престојуваат повеќе луѓе, особено да се избегнува близок контакт со луѓе кои се болни или сомнителни – кашлаат, киваат, имаат покачена телесна температура.
- Често да се мијат рацете со вода и сапун или дезинфекционо средство.
- Да се загреваат просториите за престој и често да се проветруваат.
- Препорачливо е топло, слоевито облекување, топли бањи.
- Да се пијат топли напитки (чаеви и супи), овошни цедени сокови, вода со лимон.
- Да се земаат свежи производи богати со витамини и минерали, најдобро овошје и зеленчук кои му се неопходни на организмот. Особено се пожелни производи богати со витамин Ц (цитрони, лимони, портокали). Доколку не се располага секогаш со свежи прехранбени производи, може да се користат и мултивитамински напитки и препарати.
- Практикување здрав начин на живот и навики, вклучително добар сон и одмор, здрава храна, одржувајте физичка и психичка активност, намалете го стресот.

Силниот имунитет ќе ви помогне да останете здрави или полесно да се справите со грипот и заболувањата слични на грип. Сепак, дури и да сте совршено здрави и да имате силен имунитет, може да заболите од грип или заболување слично на грип.

Што доколку се разболите од грип?

Следете ги следните препораки:

- Останете дома и не одете на работа, во училиште или на места каде има многу луѓе.
- Одморајте се и земајте многу течности и лесна храна.
- Избегнувајте блиски контакти со лицата со кои живеете, не примајте посети додека сте болни.
- Покријте го носот и устата со шамивче при кашлање и кивање. По употреба, фрлете ги во корпа за отпадоци.
- Носете заштитна маска кога контактирате со своите блиски во домот, кога кашлате и кивате.
- Практикувајте често и темелно миене на раце со топла вода и сапун.
- Користете влажни марамчиња кои содржат алкохол или средство за дезинфекција на рацете.
- Избегнувајте допирање на очите, носот и устата со раце.
- Често проветрувајте ја просторијата каде престојувате додека сте болни.
- Одржувајте ја чиста вашата околина – предмети, површини со средства за хигиена на домот.
- Ако сте над 65 години или имате хронични заболувања, или доколку симптомите на болеста се влошуваат или траат повеќе денови – побарајте лекарска помош

ВАКЦИНАЦИЈА ПРОТИВ ГРИП

Вакцинацијата против сезонски грип е најефикасна заштита од ова заболување. Институтот за јавно здравје препорачува вакцинација на целото население, особено на лица кои припаѓаат на т.н. ризични групи (согласно препораките на СЗО): Постарите лица (над 65 години), Деца на возраст од 6-59 месеци, Лица постари од 6 месеци со хронични болести, Бремени жени, и Здравствени работници.

❖ За сезоната 2025/2026, Министерството за здравство обезбеди бесплатна четиривалентна вакцина во вкупна количина од 80.000 дози, наменета за приоритетни групи население.

Вакцинацијата започна на 16.10.2025 година и се спроведува во Центрите за јавно здравје (ЦЈЗ) со нивните Подрачни единици (ПЕ) и/или Здравствените домови. Вакцинацијата на здравствените работници во Скопје се спроведува во Институтот за јавно здравје.

Според податоците од Управата за електронско здравство, од почетокот на вакцинацијата, а заклучно со затворањето на овој извештај, вакцинирани се вкупно 77.193 лица од ризичните категории на населението со бесплатни вакцини.

❖ Дополнителни 2.400 дози комерцијални вакцини се набавени од страна на Центрите за јавно здравје, како вакцини за останатото население кое не спаѓа во горенаведените групи. Истите можат да се добијат за одреден финансиски надомест а вакцинацијата се спроведува во Центрите за јавно здравје со нивните Подрачни единици.

Според податоците од Управата за електронско здравство, со комерцијални вакцини се вакцинирани вкупно 1.824 лица.

Заклучно со втората недела, во Македонија, вакцинирани се вкупно 79.017 лица со бесплатна или комерцијална вакцина.

ЕВРОПСКИ РЕГИОН

*Извор: <https://erviss.org/>

Согласно извештајот на ERVISS објавен за првата недела 2026 година за активноста на вирусот на грип низ Европскиот регион на СЗО:

- Стапките на заболувања слични на грип и/или акутна респираторна инфекција се зголемени над основните нивоа во 18 од 29 земји од Европскиот регион на СЗО.
- Активноста на грип на регионално ниво покажува знаци на стабилизирање, но останува висока и широко распространета во услови на помало тестирање за време на неодамнешниот празничен период и значителни варијации со земјите во различни фази од нивните сезонски епидемии.
- Лицата на возраст од 65 години или постари продолжуваат да сочинуваат најголем дел од хоспитализациите поради грип.
- Influenza A(H3) останува доминантен циркулирачки вирус, но циркулира и A(H1).
- Регионалните индикатори за активноста на SARS-CoV-2 се намалени на основните нивоа.
- Процентот на позитивност на RSV е зголемен кај пациенти во примарна здравствена заштита, но е стабилен во сентинел болниците. Децата на возраст под 5 години продолжуваат да сочинуваат најголем дел од случаите.

Забелешка: Сите податоци се привремени. Толкувањето на трендовите, особено за најновите недели, треба да го земе предвид влијанието на можните доцнења во известувањето или непријавувањето од страна на поединечните земји.

**Оддел за епидемиологија на заразни болести
Институт за јавно здравје**